

ע"פ 72/14 - חוסאם מוחסן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 72/14 - ב'

לפני: כבוד השופטת א' חיות

המערער: חוסאם מוחסן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשה עיכוב ביצוע גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בת.פ. 12-06-31959 מיום 20.11.2013 שניתן על ידי כבוד השופט אברהם אליקים

בשם המערער: עו"ד ישי ניב

החלטה

בקשה לעיכוב ביצוע תשלום קנס שהוטל על המבקש במסגרת גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט א' אליקים) מיום 20.11.2013, וזאת עד להכרעה בערעור שהגיש על פסק הדין.

1. המבקש, יליד 1971 ועורך דין במקצועו, הודה במסגרת הסדר טיעון בעובדות כתב אישום הכולל שבעה אישומים, שישה מהם נוגעים לעבירות שביצע מול לקוחותיו והאישום השביעי מתייחס לביצוע עבירות מס. ביום 28.2.2013 הרשיע, אפוא, בית

המשפט המחוזי בחיפה את המבקש על פי הודאתו בביצוע של עבירות איסור הלבנת הון, גניבה בידי מורשה, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, תחבולה, ניסיון גניבה בידי מורשה, זיוף, שימוש במסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות, השמטת הכנסה מתוך דו"ח שנערך על פי פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: הפקודה) וקיום והכנה של פנקסי חשבוניות כוזבים. ביום 20.11.2013 גזר בית המשפט על המבקש שבע שנות מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו; שנים עשר חודשי מאסר על תנאי; וקנס בשיעור של 50,000 ש"ח שישולם עד ליום 1.4.2014 או שישה חודשי מאסר תמורתו. בגזר דינו ציין בית המשפט כי המבקש שלח ידו או ניסה לשלוח ידו בכסף של אחד עשר מתלוננים, ומארבעה נלקח סכום של כ-700,000 ש"ח. עוד קבע בית המשפט כי לאורך תקופה ממושכת של ארבע שנים פגע המבקש באמון לקוחותיו, בזכות הקניין שלהם ואף באושיות היסוד של שלטון החוק. את מעשיו ביצע המבקש לאחר שתכנן אותם היטב, ניצל את מעמדו כעורך דין ופגע בכבוד המקצוע ובתדמיתו. עוד עמד בית המשפט על הנזקים הממוניים והלא ממוניים שנגרמו למתלוננים בעקבות מעשיו של המבקש, ועל העובדה שעד ליום מתן גזר הדין לא פיצה המבקש את המתלוננים על פגיעתם. לעניין ביצוע של עבירות המס ציין בית המשפט כי העבירות בוצעו באופן שיטתי ולאחר תכנון מוקדם לאורך 4 שנות מס. בית המשפט הוסיף וקבע כי אף אם נקלע המבקש לקשיים כלכליים אין בכך הצדקה לביצוע העבירות בהן הורשע וכי ישנו צורך בהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות כגון אלו. החמרה בעניינו של המבקש, כך קבע בית המשפט, הינה בעלת סיכוי של ממש להביא להרתעה כאמור. יתר על כן ציין בית המשפט כי שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית בעניינו של המבקש, והתרשם כי ישנו מקום לענישה מוחשית וקונקרטית. לזכותו של המבקש ציין בית המשפט כי אין לו עבר פלילי, וכי ביקש להודות בביצוע העבירות בשלב מוקדם של המשפט. בכך, ציין בית המשפט, חסך המבקש שמיעתם של 91 עדים, לרבות המתלוננים.

2. המבקש הגיש ערעור על גזר הדין ובצידו בקשה לעיכוב ביצוע תשלום הקנס עד למתן הכרעה בערעור. המבקש מדגיש בבקשתו כי מצבו הכלכלי בכי רע ומציין כי נפתח נגדו תיק ההוצאה לפועל בגין חוב המסתכם בכמיליון ש"ח, כי אחד מנושיו הרבים יזם הליך פשיטת רגל נגדו וכי מעל משפחתו מרחפת סכנת פינוי מביתם. עוד הוא מוסיף כי שהייתו כיום במאסר מכבידה אף היא על יכולתו לשלם את הקנס במועד שנקבע לכך. המבקש טוען כי סיכויי ערעורו בכל הנוגע לקנס טובים נוכח המאסר הממושך שהוטל עליו ומצבו הכלכלי האנוש, וכן מאחר שעונש הקנס שהוטל עליו בגין ביצוע של עבירות מס משקף, בין היתר, את כספי הגניבה. לטענת המבקש לא יגרם כל נזק למדינה במידה ויעוכב תשלום הקנס בעוד שכל שעונש הקנס לא יעוכב יורע מצבו באופן בלתי הפיך. זאת, נוכח הוראת סעיף 46 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 הקובעת כי במידה והיה על אדם המרצה עונש מאסר לרצות מאסר אחר עקב אי תשלום קנס, יופסק ריצוי מאסרו הראשון לשם ריצוי עונש המאסר בגין אי תשלום הקנס, ורק בתום תקופה זו ישוב וירצה אותו אדם את עונש המאסר הראשון.

3. המשיבה מתנגדת לבקשה ומציינת כי ערעור המבקש מופנה כנגד העונש בלבד וכי הדיון בערעור נקבע ליום 29.12.2014. עוד היא מדגישה כי נוכח טיבן של העבירות בהן הורשע המבקש הסיכוי כי הערעור יתקבל באופן שבו ישוחרר ממאסר במהלך השנה הקרובה הינו קלוש. המשיבה ערה לכך שיש לנהוג משנה זהירות בבקשות לעיכוב ביצוע עונש קנס מקום בו קבוע מאסר חלף הקנס. ואולם, בנסיבות המקרה דנן גם בהנחה המקלה ביותר לפיה הערעור יתקבל ויבוטל הקנס לאחר שהמבקש ירצה שישה חודשי מאסר בשל אי תשלומו, לא יהיה בכך מבחינה מעשית כדי לגרום למבקש נזק כלשהוא לטענת המשיבה. המשיבה מוסיפה וטוענת כי נוכח אופיים של המעשים בהם הורשע המבקש וכן מאחר שמרבית הסכומים לא הושבו לבעליהם, יש לדקדק עם המבקש טרם קבלת גרסתו לפיה נותר חסר כל, בהדגישה כי אין די בראיות שהציג לעניין זה כדי לתמוך טענתו. כמו כן מדגישה המשיבה כי בבקשתו לא מצביע המבקש על סימן חיובי כלשהוא לכך שיוכל לגייס את הכספים לתשלום הקנס בעתיד הנראה לעין. לאור כל האמור סבורה המשיבה כי מן הראוי לדחות את בקשת המבקש, ומציינת כי פתוחה בפניו הדרך לפנות בבקשה מתאימה למרכז לגביית קנסות, ככל

שיראה זאת לנכון.

4. דין הבקשה להידחות. הלכה היא כי ככלל לא יורה בית המשפט על עיכוב ביצוע תשלומי קנס בשל הגשת ערעור שכן תשלום הקנס, בניגוד לעונש מאסר, אינו גורם ברובם המכריע של המקרים נזק בלתי הפיך למבקש והוא יוכל, ככל שערעורו יצלח, להיפרע מן המדינה את השבתו (ע"פ 10861/07 ממנ' מדינת ישראל, פסקה 5 להחלטתה של השופטת ארבל (29.6.2008); ע"פ 10209/03 שפיר נ' מדינת ישראל, פסקה 3 להחלטתה של השופטת פרוקצ'ה (26.11.2003); ע"פ 3468/12 שורפי נ' מדינת ישראל, פסקה 4 להחלטתו של השופט זילברטל (להלן: עניין שורפי); ע"פ 2707/12 קלמרו נ' מדינת ישראל, פסקה 3 להחלטתה של השופטת חיות (12.7.2012)). יחד עם זאת, בית המשפט ישקול בחיוב לעכב תשלום קנס מקום בו שוכנע כי אין בידי המבקש לשלם את הקנס שהוטל עליו, וכי אי תשלום הקנס יוביל בהכרח להשתת מאסר חלף קנס (ע"פ 29/13 בירנבוים נ' מדינת ישראל, פסקה 7 להחלטתו של השופט זילברטל (13.1.2013)). במסגרת בחינה זו על בית המשפט להביא בחשבון את גובה הקנס, את מצבו הכלכלי של הנידון ואת יכולתו לשלם את הקנס בטרם ישמע הליך הערעור (עניין שורפי, פסקה 7 להחלטתו של השופט זילברטל). במקרה דנן, הפנה המבקש לשלושה מסמכים המעידים, לשיטתו, כי אין ביכולתו לעמוד בתשלום הקנס: רשימת תיקים לחייב על שמו בהוצאה לפועל, פרוטוקול דיון מיום 27.5.2013 בתיק פשיטת רגל שנפתח נגדו וכתב תביעה בסדר דין מקוצר לפינוי וסילוק יד. מסמכים אלה אין בהם די כדי לתמוך בטענתו לפיה הינו "חסר כל". שכן הם אינם מלמדים על מצבו הכלכלי של המבקש ועל מצבת נכסיו אל מול מצבת חובותיו. כמו כן, לא ניתן ללמוד מכתב התביעה בסדר דין מקוצר מתי הוגשה התובענה ומה עלה בגורלה. זאת ועוד – בדיון שהתקיים בתיק פשיטת הרגל ציין המבקש, כפי העולה מן הפרוטוקול, כי "ציפיתי להיות מוזמן לחקירה אצל הכונ"ר ואולי אוכל להציע הצעה לסיום ההליך. אני אוכל לגייס כסף ממשפחה וחברים...". נכון הדבר, כי המבקש מרצה בעת הזו עונש מאסר, וכי יש משקל לעובדה זו בבחינת יכולתו לשלם את הקנס במועד. אך כאמור, פרט לכך לא הציג המבקש נתונים משכנעים לכך שאין בידו לשלם את הקנס.

5. הבקשה נדחית, אפוא. למעלה מן הצורך, ומבלי להביע עמדה בדבר, אציין כי למבקש פתוחה הדרך, ככל שיראה זאת לנכון, לפנות בבקשה מתאימה למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות.

ניתנה היום, כ"ט באדר ב' התשע"ד (31.3.2014).

ש ו פ ט ת